

Etikai Szabályok

Készült a Szociális Etikai Kódex és a Bölcsődei gondozás, nevelés Országos Alapprogramja alapján. Megalkotásának célja, hogy igazodási pontokat nyújtson olyan helyzetekben, amelyek nem szabályozhatók pusztán jogi eszközökkel.

Az Etikai szabályokban foglaltakat intézményünk kisgyermeknevelői magukra nézve kötelező érvényűnek fogadják el.

Intézményünkben alkalmazott alapelvek:

A család rendszerszemléletű megközelítése

- A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése.
- A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti.
- Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről.
- Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

- A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja.
- A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására.

- Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

- A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége.
- A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében.
- Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

- A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.
- A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.
- Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

- A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra.
- A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes.
- Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

- A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.
- A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és

helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

- A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
- A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

- A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell.
- A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

- A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása.
- A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.
- A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni.
- Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

- A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.
- A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia.
- A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

- A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

- A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben.
- Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya.
- Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A kisgyermeknevelő személyiségével, munkavégzésével kapcsolatos etikai normák

A kisgyermeknevelők munkájuk során küzdenek az elszürkülés, az üres rutinból végzett munka ellen. Állandó önképzéssel gyarapítják, fejlesztik a hivatásuk gyakorlásához szükséges tudást, illetve képességeket. A pályakezdő kisgyermeknevelő gyakorlottabb kollégáitól tanulva folytatja szakmai gyakorlati önképzését. Az idősebb kisgyermeknevelők kiemelten törődnek a pályakezdővel és szakmai tanácsokkal segítik munkáját.

A kisgyermeknevelő legfontosabb személyiségvonásainak tekintjük: emberszeretet, optimizmus, lelkiismeretesség, igazságérzet, megbocsátani tudás, nyíltság, türelem, empátia, önzetlenség, a másság elfogadása, áldozatkészség, önismeret, önkontroll és felelősségvállalás. Ezen értékek mentén, állandóan törekszünk saját személyiségünk, képességeink fejlesztésére.

A kisgyermeknevelőtől elvárható, hogy csak akkor tekintse magát a pályára alkalmasnak, ha képes és kész arra, hogy a megfelelő személyiség- és magatartásformákat fejlessze.

A kisgyermeknevelő, mint ember tévedhet, hibázhat. A hibák megelőzésére, illetve a kijavítására törekvés azonban etikai kötelessége.

A kisgyermeknevelő természetes igénye, életformája az állandó tanulás, valamint a környezet, a társadalom életében való alkotó részvétel. Vállaljuk a küzdelmet, az erkölcsösséget veszélyeztető megnyilvánulások, jelenségek ellen.

Ápoljuk, műveljük és védjük anyanyelvünket.

Felismerjük, és személyes megnyilvánulásainkkal képviseljük a természettisztelő magatartást, a környezettudatos életvitelt.

A gondozó – nevelő munka etikai normái

A kisgyermeknevelők:

- a gyermekek egészségét és emberi méltóságát mindenkor tiszteletben tartják, nem bántalmazzák, nem alázzák meg,
- törekvéseiknek, céljaiknak elérésére sem testi, sem lelki erőszakot nem alkalmaznak,
- elvárásaikat a gyermekek életkorához, egyéniségéhez és mentális képességeihez igazítják,
- döntéseiket a gyermekek érdekeit és érdeklődését szem előtt tartva hozzák meg,
- minden egyes gyermekkel törődnek, fejlesztik, hátrányos megkülönböztetést nem alkalmaznak,
- érvényre juttatják a z intézmény szakmai programjában megfogalmazott nevelési elveket, eljárásokat,
- törekednek a nevelés során keletkező konfliktusok kezelésére,
- segítséget nyújtanak a gyermekek személyes problémáinak megoldásában,
- a törvényes munkaidő határain belül mindvégig felelősséggel foglalkoznak a gyermekekkel,
- szabadidős programokat szerveznek, és azokon részt vesznek az intézmény hagyományai szerint, a törvényes munkaidő határain belül,
- a nevelés összehangolása végett a gyermekek szüleivel kapcsolatot kezdeményeznek, ápolnak, tiszteletben tartják a szülők elsődleges felelősségét a nevelésben,
- az óvodába menő gyermekek szüleinek segítenek az óvodaválasztásban,
- szociális, mentális problémák észlelése esetén segítséget nyújtanak, illetve kapcsolatot teremtenek a szükséges szakmai szervekkel,
- a gyermekek bántalmazásáról, ellátatlanságáról, gondozatlanságáról, a testi, lelki, erkölcsi veszélyeztetettségéről szerzett információkat eljuttatják az intézmény vezetőségéhez és a kompetens szakemberekhez, illetve szervezetekhez, a lelkiismereti és személyiségi jogok szigorú tiszteletben tartásával,

- éves nevelőmunkájuk megvalósulását figyelemmel kísérik, és szükség esetén felülvizsgálják,
- a gyermekek egyéni fejlődését megfelelő módon követik, egyénileg határozzák meg a szükséges feltételeket,
- csak olyan ismereteket és véleményeket közvetítenek a gyermekeknek, amelyek igazságtartalmáról meg vannak győződve, nem vezetik félre, nem csapják be őket, és nyitottak maradnak a más vélekedésekről történő tájékoztatás előtt,
- a nevelés szempontjainak érvényesítésével látják el a helyettesítést a csoport szokás- és szabályrendszeréhez igazodva,
- folyamatosan tájékozódnak szakterületük és a pedagógia világának szakmai eseményeiről, fejlődéséről,
- felkészülten vesznek részt a helyi nevelési és egyéb intézményi dokumentumok megalkotásában, elfogadásában és érvényre juttatásában,
- állandóan képzik magukat és törekszenek az önálló alkotómunka végzésére,
- nem engednek a játéktevékenység prioritását veszélyeztető kívánságoknak
- figyelnek a gyermekek mozgás és pihenésigényére, személyes egyéni igényeikre,
- a fejlődés várható eredményeiről szóló elvárásokat nem alkalmazzák követelményként a gyermekek körébe.

A gyermekekkel való kapcsolattartás etikai normái

Intézményünk kisgyermeknevelői arra törekszenek, hogy pozitív érzelmeket közvetítő, elfogadó, elsősorban a gyermek testi, szellemi, erkölcsi növekedését előmozdító, önmegvalósítását szem előtt tartó, azt segítő nevelők legyenek.

Nevelői szerepüket a gyermekek egyéniségének tökéletes tiszteletben tartásával és a gyermekek kezdeményező hajlamának tág teret adva töltik be.

Az erkölcsi kérdések megítélésében a nevelőtestülettel egységben lépnek fel, az értékeket tekintve az intézmény szakmai programjában foglaltaknak megfelelően. Hangsúlyozottan a következő értékek képviselésében: az ember méltósága, a munka tisztelete és megbecsülése, a műveltség, az igazságosság, a becsületesség, a jóság, a szolidaritás.

Kisgyermeknevelőink ugyanakkor a módszerek, az eljárások és a stílusok széles skáláját képviselhetik. Személyiségük hitelességét őrizniük kell.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése során a kisgyermeknevelők gazdag eszköztárat alkalmaznak, felelősen mérlegelnek az egyéni képességek, sajátos körülmények és az objektivitás normarendszerének egyeztetése szerint.

Kisgyermeknevelőnk magánéleti, vagy állampolgári problémáikat nem viszik a gyermekek közé.

A gyermekeket nem gúnyolják, nem alázzák-, nem szégyenítik meg.

Kívánatos, hogy a kisgyermeknevelő saját gyermekét ne az általa vezetett csoportban nevelje.

A szülőkkal való kapcsolattartás etikai normái

Intézményünkben a kisgyermeknevelő és a szülő kapcsolata egyenrangú személyek partneri kapcsolata, amely csak egyetlen területen, a pedagógiai kompetencia területén aszimmetrikus. Itt – szaktudás alapján – a nevelő vezető szerepe érvényesül.

A kapcsolat alapja a kölcsönös tisztelet és megbecsülés.

A szülői értekezleten a kisgyermeknevelő csak az egész gyermekcsoportot érintő kérdéseket, gondokat, feladatokat tárgyalja. Kerüli az egyes gyermeket – így szüleiket is – bántó, megszegényítő, csak az egyén adott helyzetére utaló értékeléseket, minősítéseket, megjegyzéseket.

Egyéni beszélgetéseken teljes körű információt nyújt a szülőknek, és maga is információkat gyűjt a gyerekekről.

A szülőkkal folytatott egyéni beszélgetések során elhangzott családi vonatkozással bíró információkat szigorúan titokban tartja.

A szülőkkal való találkozás során és egyéb alkalmakkor különösen ügyel a gyermekek és szüleik jó hírnevéhez fűződő jogainak érvényesítésére.

Kisgyermeknevelőink a szülőktől, a gyermek rokonaitól nem fogadnak el nagy értékű ajándékot. A szülők munkáját saját céljaikra térítésmentesen sem veszik igénybe.

A szülők anyagi helyzetének ismeretében, ahol szükséges, kezdeményezik a szociális segítségnyújtást.

A kisgyermeknevelő szakmai kapcsolatainak etikai normái

Kisgyermeknevelőink:

- szakmai kapcsolataiban az értékek szeretete, a kollegák megbecsülése, a fejlődés iránti fogékonyság és a kisgyermeknevelő hivatás iránti elkötelezettség dominál,
- az intézményi szervezet tagjai, és ebben a minőségükben aktívan részt vesznek az intézmény szervezeti kultúrájának alakításában,
- folyamatos kollegiális munkakapcsolatot tartanak és együttműködnek egymással a nevelési és szakmai kérdésekben.
- érdeklődnek egymás munkája iránt, és tapasztalataikat megosztják egymással,
- nyitottan fogadják társaik szakmai észrevételeit, akár elismerők, akár kritikusak,
- saját szakmai megállapításaiknak korrekt módon hangot adnak, akár elismerők, akár kritikusak másokra nézve,
- a szakmai vitákat tárgyszerűen, az ellentétes nézetek iránti toleranciával folytatják,
- méltó módon képviselik intézményüket és a kisgyermeknevelő hivatást a külvilág előtt,
- mindaddig kiállnak kollegájuk mellett a gyermekek, a szülők és a külvilág előtt, amíg a másik szakmai vagy etikai hibája kétséget kizáróan be nem bizonyosodik,
- minden jogos eszközt igénybe vesznek intézményük és szakmájuk jó hírnévének öregbítésére,
- a vezető és a vezetett kapcsolatát a korrektség, a tárgyilagosság, az őszinteség, a kölcsönös bizalom és tisztelet jellemzi.

További szakmai etikai normák

Kisgyermeknevelőink:

- az intézmény dolgozóival a kölcsönös tisztelet és megbecsülés jegyében alakítják kapcsolataikat,
- a pedagógiai kapcsolat következtében kialakult helyzetet, semmiféle jogtalan előny megszerzésére nem használják fel,
- a nevelő tevékenység közben szerzett magántermészetű információkkal kapcsolatban titoktartási kötelezettségük van. Ilyen információkat csakis a gyermekek érdekeit szem előtt tartva adhatnak tovább, kizárólag olyan személyeknek, akiktől elvárható, hogy ezen információk birtokában eredményesebben tudnak majd cselekedni a gyermekek érdekében.

Az intézmény belső életével kapcsolatos információk szolgálati titokként kezelendők, illetéktelen személyeknek tovább nem adhatók.

Kisgyermeknevelőink mind a gyermekek jelenlétében, mind az intézményen kívül csakis a nevelői szolidaritás tiszteletben tartásával formálnak véleményt a kollegákról, az intézmény dolgozóiról és a szülőkről. Sem tetteikkel, sem nyilatkozataikkal nem csorbítják intézményük és hivatásuk jó hírnevét.

Pedagógiai kutatást vagy kísérletet csak abban az esetben végeznek, ha annak a gyermekekre nézve semmilyen káros hatása nincs és utóhatása is kizárható. Az intézményben folyó bármilyen kísérletről a gyermekeket és a szülőket előre tájékoztatni kell, és a feltételekben velük előre meg kell állapodni. A kutatásokat és kísérleteket a projekt vezetője szakszerűen dokumentálja, s az eredményeket nyilvánosságra hozza.

Kisgyermeknevelőink önkritikusan viszonyulnak saját munkájukhoz, azt állandóan ellenőrzik, értékelik. A külső szakmai ellenőrzést és értékelést nyitottan, együttműködően fogadják.

Kisgyermeknevelőink munkája a következő mutatók alapján értékelhető:

- képzettségük,
- a gyermekeknél tapasztalható és mérhető fejlődés (dokumentáció),
- a csoportokra vonatkoztatott teljesítménymutatók (beíratott és gondozott %),
- kötelezettségük teljesítése,
- személyiségük fejlődése, a hiányok pótlására való törekvésük,
- etikai normák megtartása alapján.

Veszprém, 2019. 01. 02.

A kisgyermeknevelők jogai és kötelességei:

- A kisgyermeknevelőt munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy
- személyét, mint a nevelőközösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői tevékenységét értékeljék és elismerjék,
 - az alapelvek alapján az ismereteket és a módszereit megválassza,
 - hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez,
 - részt vegyen az intézmény szakmai programjának tervezésében, gyakorolja a munkaközösség tagjait megillető jogokat,
 - szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa,
 - A kisgyermeknevelő alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy
 - o nevelő tevékenysége keretében gondoskodjon a gyermek testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, továbbá az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse,
 - o nevelő tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segítse a gyermek, tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkózását tanuló társaihoz,
 - o a gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges feltételeket biztosítja; ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye,
 - o közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
 - o a szülőket a gyermeket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
 - o a szülő javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,
 - o a gyermekek és szülők emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa,
 - A kisgyermeknevelő négy évenként - jogszabályban meghatározottak szerint - továbbképzésben vesz részt.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- az előírt helyen, időben, munkaképes állapotban megjelenjen, és munkaidejét munkavégzéssel töltsse, illetve munkavégzés céljából a munkáltató rendelkezésére álljon,
- a munkavégzést akadályozó körülményekről haladéktalanul köteles tájékoztatni a munkaadót,
- köteles a munkáját az elvárható szakértelemmel, gondossággal, a vonatkozó szabályok szerint végezni,
- különösen indokolt esetben köteles a munkakörébe nem tartozó feladatokat is ellátni, ez azonban reá érvénytelen sérelemmel nem járhat,
- köteles jelezni a munkáltatójának, ha a közalkalmazotti jogviszonya során hozzátartozójával irányítási (felügyeleti) ellenőrzési, vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.